

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:

Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölün

Akarnunk kell

egész erőnkkel, gyűlöletünkkel, bosszunk kielégítésére váró forró vágyakozásával az új háborút, amely az árulás kibontott zászlóival vezette ellenségeink táborába Romániát, Nyílt az ellenség célja, ki akarja tépni országunk testéből legszebb büszkeségünket Erdélyt. Nem vagyunk magunk e kétségbeesett, nehéz leszámolásban. Nyugatról hű német szövetségeseink, keletről bolgár és török fegyvertársunk nyújtja felénk a bajtársi jobbot, együtt megyünk a közös ellenség, a leselkedő zsebrak ellen.

Aki ezen a Golgothává szentelt földön nem ismerné a gyűlöletet, akinek a lelke nem ivott még a bosszu mérgeből, vezesse vissza gondolatait a közelmulthoz a nagy magyar Legendához, szabadságharcunk történelméhez — Szívjuk a telhetetlen mohósággal lelkünkre a bosszu mérget és megmaradásunk kérdésének tudatát áthatva, a legnagyobb magyar cél átérésével álljunk a legzabb ellenség elé.

Magyar háború ez, ami életünkéről, jövőnkéről, az ezer esztendeje vérözönnel vedlett és megtartott Magyarországot oszthatatlan egységeről most van szó. Nem szabad csüggedni, ha mindjárt az első órákban nem a győzelem örömeiben sűtkérezhetünk is. Nem szabad lankadni, ha Brassó s még néhány szívűnkhez nőtt magyar város a betörők bitorlásától szenved. Nem Brassóban sarjad a virág, amely a végső diadal gyümölcsét érleli és az első meglepetés hirtelen elrabolt eredményei ugyanugy hirtelen fognak megsemmisülni.

Fáj a lelkünk arra gondolni, hogy a határon gyűlölt idegenek rohantak be szent hajlékunkba. A fájdalomnak azonban még erősebbé, edzettebbé kell tennie akaratainkat és türelmünket. Sorsdöntő idők járnak felettünk és megszokhattuk két nagy esztendő nehéz viharában, hogy eredményekért áldozatokat kell hoznunk. Brassóban és néhány határszéli városban ég lelkünket perzselő lángokkal a nehéz áldozatok tüze. A román ujjongás élesíti a tüzet, hirtelen sikerük öröme serkenti győzelmi akaratainkat.

A megrabolt Bulgária, a kifosztásra szánt magyarc nemzet elkeseredett gyűlölete és a német hűség együtt olyan mérhe-

tetlen források az erőnknek, amiknek az eredményeiről gyorsan jó híreket kell hallanunk. Várjuk és hisszük tanatikusán közeli holnapokra az áldott hirt, Erdély földje újra tiszta.

A városi ember

és a falusi.

Most, hogy a buzabeszézés gondja olyan sok ráncot von a városi emberek homlokára, kezdjük igazában megismerni, hogy mi is az a mindennapi kenyér! Eddig, azaz amikor még béke volt, elküldöttük a pékhez a jól megsült kenyérért vagy, ha gondos volt a háziasszony, akkor otthon dagasztottak, péknlé süttettek. Azután hozzáláttunk a készhez. Arra persze már nem gondoltunk, hogy az őszi vetéstől mennyi minden történt, amíg a szántásból pl. vajaskenyér lett.

Ezért valóságos probléma a városi emberekre, kik pedig szintén az agrárius magyar haza polgárai, hogy mint kell a búzát kezelni, hogy meg az őrltetés, mi a gabona, mi a buza?

A falusi emberek bezzeg ismerik az életet, tudják: miből lesz a kenyér? Mi, városi emberek nem is sejtettük eddig, hogy milyen kicsi az anyaföld, milyen áldás a természet? Nem ismertük az életet.

Ez azonban nemcsak a búzára, gabonára áll, hanem az egész gazdasági életre. A városi ember ismeri az aszfaltot, a mozt, színházat, ismeri a pénzelkötést. De nem ismeri a pénzszerszű termelést. Mi csak fogyasztani tudunk. Ez eredményezi azután azt, hogy mostanában szállóige lett, hogy a város ki van szolgáltatva a falunak. Dehogyan van kiszolgáltatva. Csak gyámoitanok vagyunk, a mi, kultúreszünk, raffinált, de a falusi természetes ésszel, a gazdasági ismeretekkel szemben tudatlan. Nem vagyunk praktikusak.

A háború, ez az értékpusztító szörnyeteg, nyitotta fel a gazdasági járatlan szemünket. Itt is, ott is a városi emberek kezdik fel ismerni a gazdasági életet, a kert, veteleményeket ültetnek, disznót, aprólokat kezdenek tartani. És akik így tesznek, tanúsítják, hogy csak most kezdik ismerni az életet, most élvezik igazán, hogy minden otthonról kerül ki.

Csakhogy ez a tapasztalat nem maradhat egyedül a háborúé. Most, a vértengerben kényszerűségből kezd a városi nép is gazdálkodni s ezzel az országos termelés új, eddig parlagon hagyott termelési forrásokhoz jutott. Praktikusabbak, gazdaságo-

sabbak lettünk, az ország tehát gazdagabb, a magyar föld, a magyar háztartás gazdaságosabb, jövedelmezőbb lesz.

A háború után ezt a többtermelést feltétlenül biztosítani kell. Ezzel a hazai termelést fokozzuk és terjesztjük országszerte a jobbólet. Erre az újabb gazdasági irányzatra alkalmas minden város. Különösen a kötött jövedelmű társadalmi osztályokra nyitja ez meg a szebb és jobb jövő perspektíváját. A „segíts magadon az lsten is megsegít” elve érvényesül ebben a gazdasági irányzatban. Természetesen nem megy ez a gazdasági átalakulás máról holnapra. Arra nevelődni kell a városi népességnek. Divattá kell tenni a kerti, a városi gazdálkodást, már a nevelésbe bele kell vinni annak a tudatot, hogy okos ember nemcsak a készből, hanem a készet is maga teremti elő.

Ez azonban nemcsak magánosokra, hanem testületekre, intézményekre is követendő program. Így a katonaságra is, amely ma e téren

szinte vezető szerepet viss. Ha szét-nézünk a laktanyák, különféle őrségek körül mindenfelé azt látjuk, hogy a katonaság a legeredményesebben gazdálkodik. Nem lehetne-e a béke időben is kiaknázni a katonaság gazdasági erejét? Ez első sorban hadiérdek lenne. A katonák, ki javarészen a gazdaságban nő fel, sokkal hasznosabbnak érezné magát, ha a kaszárnya kertje, közötte fekvő föld az ő munkájától zöldellene, az ő verejtékéből hozna életet áldást.

A nemzet gazdasági mérlegének megjavítását a gazdasági eliteknek az életbe, a gyakorlatba vitele anynyira elősegítené, hogy a közjólét párv alatt nem is remélt magasra emelkedne. Hamarosan megöskönne a nélkülözők s ugyanennyivel növekednék az elégedett polgárok száma.

A háború után sok sebet kell be heggesztenünk. Ebben a gazdasági jólét emelése lenne a legjobb segítő. E segítséget szinte kívánja az áldott jó anyaföld. Csak halgasunk szeretettel hívó szavára!

Segítő akció

az erdélyi menekülő testvéreink érdekében.

A polgármester által összehívott értekezletről.

A menekülők ezrei lepik el az országot. Erdély gyönyörűségei földjének szülöttei oltalmat és menedéket keresnek Magyarországon.

Székely véreink hozzánk is eljutnak talán, nehéz órák után enyhülést keresni.

Bár a kormányhatósági intézkedés a menekülőknek határozott irányt szabva, azok ideiglenes letelepítését és ellátását — megállapított helyeken biztosítani fogja, megtéríthetik, hogy egyes menekülő csoportok városunk és megyénk területét fogják átmeneti helyüknek választani.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy ha magyar és székely véreink nehéz vándorlásukban körülükbe, Zeruplén véres, de szabad földjeire hányódnak, meleg testvéri szeretettel osztjuk meg velük hajlékainkat, kenyérünket.

Katonáink megtették a magukét. Nem rajtuk mullott, hogy e keserű pohár nem mulhatott el felettük. Az otthonmaradtoknak is vannak kötelességeik. S ez a kötelességünk a legszentebbek legszentebbike.

Sátoraljaihely társadalmának vezető elemei gyűltek össze tegnap dr. Orbán Kálmán h. polgármester meghívása folytán a város háza nagytérben, hogy megbeszéljék azokat

a módokat, amelyeket menekülő testvéreink ellátása körül követni kell.

Eddig is nagy elismerésre méltó munkával igyekezett a hatóság mult évi menekültek ügyét intézni, de rövid napok tapasztalatai bebizonyították, amit mi már több ízben hangsúlyoztunk, hogy nemcsak hatósági közreműködésre, hanem intenzív és nagy horderejű társadalmi támogatásra van szükség.

A mostani időben igazán nem szükséges szavakkal esetelni a társadalom hatékony munkájának szükségességét, mert amint dr. Orbán Kálmán megnyitott beszédében kifejtette, most csupán cselekvés, a tett segíthet földönfutó testvéreinknek, akik hajlékaikat voltak kénytelenek odahagyni. Mindenki látja a dolgok fejlődését, mindenki érzi testvéreink megható sorsában a magyarság egyetemes bánatát és erőnköről, kirtartásunkról, nemzeti érzületünk kiirthatatlan és égő erejéről tesszünk tanúságot, ha az erdélyi menekültek sorsát a kezünkbe vesszük.

Nagy megnyugvással állapítjuk meg, hogy a polgármester akciója folytán a menekültek ellátása teljes mederbe jutott és a társadalom működése beiktatott a nagyfontosságú akcióba, amely most egyike a leg-

